

Spis treści

Wprowadzenie	11
Rozdział I. Zagadnienia wstępne	15
1. Wyjaśnienie i uzasadnienie wyboru tematyki	15
2. Stan badań w zakresie tematu	20
3. Założenia wyjściowe dla sformułowania koncepcji i hipoteza badawcza oraz podstawowe wątki problemowe	22
4. Konstrukcja opracowania	23
Rozdział II. Sytuacje prawne – sytuacje regulowane przez normy prawne. Prawo podmiotowe. O „problemie” praw podmiotowych w prawie pracy	27
1. Uwagi wstępne	27
2. Podstawowe i pochodne sytuacje prawne. Złożone sytuacje prawne	27
3. Prawo podmiotowe jako kompleks sytuacji prawnych	33
3.1 Prawo podmiotowe „w ogólności”. Spór o „istotę” prawa podmiotowe- go – spór o wartości. Krytyczne spojrzenie na proces formalnej analizy praw podmiotowych	33
3.2 Prawo podmiotowe jako kompleks sytuacji prawnych na gruncie praw człowieka. Koncepcja: prawa człowieka do stanu należnego	39
4. „Problem” praw podmiotowych w prawie pracy	44
4.1 Multicentryczność praw podmiotowych w prawie pracy. „Wielość” podmiotów zobowiązanych „z tytułu” realizacji praw podmiotowych „człowieka pracującego”	44
4.2 O przydatności koncepcji prawa człowieka do stanu należnego, czyli w odpowiedzi na złożoną strukturę systemu ochrony praw człowieka „człowieka pracującego” w prawie pracy	50
4.3 Prawo a wolność w prawie pracy	56
5. Podsumowanie	59
Rozdział III. Prawa podmiotowe w prawie pracy: czy rzeczywiście alternatywa dla ich publicznoprawnego bądź prywatnoprawnego charakteru?	61
1. Uwagi wstępne	61
2. Prawa podmiotowe prywatne – sens i istota konstrukcji, rodzaje	62
3. Prawa podmiotowe publiczne – sens i istota konstrukcji, rodzaje	68
4. Prawa podmiotowe „w ogólności”. Dobro (wartość) jako fundament praw- nej konstrukcji prawa podmiotowego	77

5. Prawa podmiotowe w prawie pracy: prywatne czy publiczne? O doktrynalnym ujęciu tych praw	85
6. O przydatności konstrukcyjnej prywatnych/publicznych praw podmiotowych na gruncie prawa pracy	88
6.1. Teoretyczna konieczność wskazywania na prawa podmiotowe w prawie pracy	88
6.2. Jeśli prawa podmiotowe: „publiczne”, to znaczy...względem państwa? Władzy publicznej? Pracodawca w „formule” władzy publicznej	93
6.3. ...a jeśli „prywatne”? To znaczy jakie? Prywatne podmioty jako zobowiązani z tytułu publicznych (konstytucyjnych) praw podmiotowych. Horyzontalność oddziaływania publicznych (konstytucyjnych) praw podmiotowych	101
7. Koegzystencja publicznych i prywatnych praw podmiotowych w prawie pracy. Przykład dobra (wartości) satysfakcji z pracy jako dobra budującego ogólnie pojęte prawo podmiotowe, zarówno publiczne, jak i prywatne. Ale przede wszystkim o potrzebie „czuwania” nad koniecznością ciągłości procesu wyodrębniania kolejnych dóbr (wartości) w prawie pracy	106
8. Państwo jako adresat publicznego prawa podmiotowego z zakresu prawa pracy a zadania publiczne państwa – uwagi porządkujące w kontekście prawa pracy. O społecznych „półperyferyjnych” stosunkach pracy w Polsce i szansach na ich zmianę w kontekście poszerzenia zadań publicznych związanych z pracą	112
9. Podsumowanie	117
Rozdział IV. Konstytucyjne (publiczne) prawa podmiotowe na gruncie prawa pracy – o prawach człowieka „człowieka pracującego” z perspektywy Konstytucji RP – „treść i procedura”	119
1. Uwagi wstępne	119
2. Określenie treści praw człowieka „człowieka pracy” (praw społecznych) – zagadnienia materialne	125
2.1. Warunki ustalenia treści konstytucyjnych praw socjalnych. Zasady: godności, równości, nienaruszalności istoty praw i wolności człowieka	125
2.2. Granice ingerencji w prawa i wolności człowieka pracującego	131
2.3. Znaczenie art. 81 Konstytucji w określaniu treści praw i wolności człowieka „pracującego”	135
3. Określenie treści praw człowieka „człowieka pracy” (praw społecznych) – zagadnienia formalne	138
3.1. Perspektywa jednostki: art. 77, 79 Konstytucji. Horyzontalne stosowanie praw konstytucyjnych. Normy samowykonalne	138
3.2. Perspektywa „sądu”: art. 8, 178 ust. 1 Konstytucji. Dochodzenie konstytucyjnych praw socjalnych na drodze sądowej w zakresie rdzenia tych praw oraz tzw. elementów peryferyjnych	147
4. Podsumowanie	156

Rozdział V. „Podmiotowe” prawo pracy. Prawo pracy w sensie podmiotowym – odpowiedź na realizację praw człowieka	159
1. Uwagi wstępne	159
2. Prawo pracy – prawem podmiotowym! Szkodliwość utrzymywania pojęcia prawa pracy jako prawa przedmiotowego i przyczynach tego stanu rzeczy	160
3. Spór o charakter prawa pracy: czy rzeczywiście kluczowy?	165
3.1. Czy stosunek prywatny może być „publiczny”? O publicznym charakte- rze norm powszechnie obowiązujących w prawie. Porządek publiczny	165
3.2. Prywatnoprawny „pracodawca” w systemie administracji publicznej w związku z realizacją praw człowieka „człowieka pracującego”. „Ad- ministracyjny” stosunek pracy	171
4. Stosunek pracy: czy rzeczywiście centralna instytucja prawa pracy?	174
4.1. Pracownik we wspólnocie realizującej prawa człowieka. Zakładowa wspólnota pracy w strukturze państwa. A czy zakład administracyjny?	174
4.2. Prawa podmiotowe jako podstawowe teoretycznoprawne narzędzie prawa pracy w realizacji polityki społecznej	178
5. Podsumowanie	181
Zakończenie	183
Bibliografia	187
Summary (Subjective rights in labour law - and towards ‚whom’? The dispute over the nature of labour law)	193